

בהר חי"ז שיחה ג'

נמכר לעכו"ם הוא גם ירידה רוחנית, ששייכת רק כשבחי' חכמה - "אב" - היא בבחי' שינה, ולכן לא נאמר בכתוב שהאב גואל. ואין חבוש מתיר את עצמו ולכן הקרובים הם הגואלים ורק אח"כ פועלים ש"השיגה ידו ונגאל".

בנוגע לנמכר לעכו"ם נאמר בכתוב (כ"ה מ"ט) "אחד מאחיו יגאלנו או דודו או בן דוד יגאלנו או השיגה ידו ונגאל". וצריך להבין, אם כל הקרוב יותר קודם לגאול מדוע לא נאמר אביו? ומובן שהאדם הוא הכי קרוב אצל עצמו, ואם כן מדוע נאמר "השיגה ידו" בסוף?

והביאור בפנימיות העינים: זה שהאדם ירד ממדרגתו עד שנמכר לעכו"ם מורה על ירידה רוחנית, שנעשה עי"ז שהחכמה היא בבחי' שינה, שגורם שהאדם ישכח על אביו שבשמים. שהאב - בחינת חכמה - הוא בהעלם אצלו, ולכן לא נאמר "אביו" בפסוק.

והגאולה צריכה להיות על ידי קרוביו כי "אין חבוש מתיר את עצמו". ו"השיגה ידו ונגאל" הוא התכלית דהגאולה, שקרוביו גואלים אותו ומגלים את בחינת חכמה שבו ואז אינו נצרך לגואלים כי יכול להיגאל בכח עצמו. ומפני ש"השיגה ידו" הוא התכלית לכן נאמר לבסוף.